

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 lutego 2021 r. Sąd Rejonowy w Płocku w sprawie z powództwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w P. przeciwko A. K. o zapłatę w punkcie 1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 19.300,04 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 lipca 2018 r. do dnia zapłaty, a także kwotę 3.917 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w punkcie 2. w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

(wyrok k. 196, uzasadnienie k. 197-208)

Pozwany A. K. wniósł apelację od powyższego wyroku zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił:

I. obrazę przepisów prawa materialnego mających wpływ na treść orzeczenia, to jest:

1. art. 494 § 1 k.c. poprzez uznanie, że złożone przez powódkę w dniu 12 lipca 2018 r. oświadczenie o odstąpieniu od umowy (k. 18 akt sprawy) było prawnie skuteczne, podczas gdy: (i) pozwany wykonał donice w technologii mikrocementu, która to technologia stanowi wyłącznie element elewacyjny przedmiotu, nie zaś tworzywo samo w sobie (szerzej: patrz uzasadnienie), (ii) powódka nie zwróciła na rzecz pozwanego odebranych donic w technologii mikrocementu, jednocześnie wzywając pozwanego do ich zwrotu - które to uchybienia powodują, że odstąpienie od umowy złożone przez powódkę nie mają cech prawnie skutecznych, albowiem nie zdawała sobie sprawy z materiału z jakiego wykonane zostały donice (brak naruszenia przez pozwanego normy art. 556¹ § 1 pkt 1 k.c.), a także - powódka nie wezwała/zobowiązała pozwanego do odbioru rzeczonych donic, nie dostarczyła pozwanemu rzeczonych donic, jak również pozwany nie odebrał dostarczonych donic, wobec czego powódka zatrzymała przedmiot umowy sprzedaży, natomiast po jej stronie doszło do bezpodstawnego wzbogacenia (zatrzymanie przedmiotu umowy);

2. art. 559 k.c. poprzez uznanie, że sprzedane na rzecz powódki donice nosiły w sobie znamiona wad fizycznych, które istniały w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego (tu: powódkę) lub wynikły z przyczyny tkwiącej w rzeczy sprzedanej w tej samej chwili, podczas gdy: (i) donice zostały wykonane w sposób prawidłowy przez pozwanego, (ii) powódka nie zastosowała się do uwag poczynionych przez pozwanego w zakresie prawidłowego zabezpieczenia donic przed momentem ich użytkowania - które to uchybienia powodują, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady sprzedanej rzeczy, albowiem powódka nie zastosowała się do informacji przekazywanych jej przez pozwanego;

3. art. 494 § 1 k.c. w zw. z art. 556 k.c., oraz w zw. z art. 559 k.c., poprzez bezskuteczne odstąpienie przez powódkę od umowy sprzedaży, a co za tym idzie - brak podstaw do uznania o słuszności zastosowania na gruncie przedmiotowej sprawy norm art. 556 w zw. z art. 559 k.c., a co za tym idzie - braku ciężaru dowodowego wywodzonego przez Sąd z art. 6 k.c., który to ciężar dowodowy spoczywałby na pozwanym (str. 7 i 8 uzasadnienia wyroku); pozwany nie otrzymał z powrotem donic z mikrocementu, wobec czego nie aktualizował się po jego stronie obowiązek zbadania donic, nie miał do nich dostępu, jak również - co wynika z zeznań świadków - donice nie były przygotowane do ich oddania, pozwany nie miał możliwości ich zbadania;

III. obrazę przepisów prawa procesowego mających wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 233 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez wybiórczą analizę materiału dowodowego, w szczególności polegającej na: (i) pominięciu wyjaśnień pozwanego, (ii) uznaniu za wiarygodne zeznań świadka N. G., w zakresie w jakim: (a) nie miała wiedzy z jakiego materiału/technologii są wykonane donice, (b) kontaktu z pozwanym zarówno w okresie dostarczenia donic jak i w okresie poprzedzającym tę dostawę, (b) braku dostosowania się przez powódkę do zaleceń pozwanego.

Mając na względzie powyższe, pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

(apelacja k. 213-217)

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odpowiedź na apelację k. 228-232)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności podnieść należy, że apelacja podlega odrzuceniu w zakresie zaskarżenia punktu 2. wyroku. Treść punktu 2. wyroku wskazuje, że Sąd Rejonowy oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Jednakże to oddalenie powództwa w istocie należy traktować jako oczywistą omyłkę pisarską, bowiem roszczenie powoda zostało w punkcie 1. wyroku uwzględnione w całości. W uzasadnieniu wyroku brak jest przyczyn, dla których sąd oddalił powództwo we wskazanym zakresie, ale skoro w apelacji pozwany zaskarżył wyrok Sądu Rejonowego w całości, a formalnie w wyroku tym jest rozstrzygnięcie o oddaleniu powództwa, to w tym zakresie apelacja pozwanego podlegała odrzuceniu. Zaznaczyć należy, że strona apelująca nie ma żadnego interesu prawnego, co do tego, aby skarżyć wyrok w zakresie punktu 2, dlatego też w tej części apelacja podlegała odrzuceniu, zaś w pozostałej części podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Z podniesionych w apelacji zarzutów w pierwszej kolejności rozważenia wymagają zarzuty dotyczące naruszenia przepisów kodeksu postępowania cywilnego, gdyż poprawność zastosowania przepisów prawa materialnego może być oceniana jedynie w odniesieniu do stanu faktycznego ustalonego zgodnie z zasadami procedury cywilnej (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 2 lipca 2004 r., sygn. akt II CK 409/03, Lex nr 148384).

Sąd Okręgowy za niezasadny uznaje wywiedziony w apelacji zarzut naruszenia prawa procesowego sprowadzający się do zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez wybiórczą analizę materiału dowodowego.

Sąd Okręgowy podziela w całości ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i przyjmuje je za własne. Ustalenia te dokonane zostały w oparciu o dowody przeprowadzone w pierwszej instancji, których ocena dokonana została bez przekroczenia ram swobodnej oceny dowodów zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c.

Podkreślić należy, iż skuteczne zakwestionowanie tej swobody wymaga od skarżącego wykazania, że w następstwie istotnych błędów logicznego rozumowania bądź sprzeniewierzenia się zasadom doświadczenia życiowego albo też pominięcia dowodów prowadzących do wniosków odmiennych, niż przyjęte przez sąd orzekający, ocena dowodów była oczywiście błędna lub rażąco wadliwa. Bezspornym jest zatem, że skuteczność zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 233 § 1 k.p.c. uzależniona jest od wykazania, iż sąd ten uchybił określonym zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego przy ocenie konkretnych dowodów, albowiem jedynie to może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Tym samym, niewystarczające jest przekonanie pozwanego o innej niż przyjął to sąd doniosłości poszczególnych dowodów w sprawie i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu Rejonowego (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2000 r., sygn. akt V CKN 17/00, OSNC Nr 10 z 2000 r. poz. 189).

Prawidłowe postawienie zarzutu z art. 233 § 1 k.p.c. wymagało zatem od apelującego wskazania konkretnego dowodu przeprowadzonego w sprawie, którego zarzut ten dotyczy i podania, w czym upatruje wadliwą jego ocenę. Nie jest nim inna ocena tych samych dowodów przeprowadzona przez apelującego. Jeśli bowiem z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału

dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 września 2002 r., sygn. akt II CKN 817/00, Lex nr 56906).

W ocenie Sądu Okręgowego, pozwany w treści swojej apelacji nie wykazał zaistnienia żadnych uchybień w ocenie materiału dowodowego. Twierdzenia apelującego o pominięciu wyjaśnień pozwanego pozostają całkowicie niezrozumiałe, skoro Sąd Rejonowy odniósł się do nich ustalając stan faktyczny przedmiotowej sprawy, uwzględniając twierdzenia pozwanego dotyczące technologii sporządzenia donic. Ponadto brak jest podstaw do zakwestionowania oceny dowodu w postaci zeznań świadka N. G.. Sąd w oczywisty sposób chybiony jest zarzut naruszenia przepisu art. 227 k.p.c.

Wbrew twierdzeniom pozwanego, Sąd Rejonowy odmówił wiary zeznaniom świadka N. G. co do wiedzy powódki w zakresie materiału, z którego wykonane zostały donice. Sąd Rejonowy prawidłowo nie uwzględnił zeznań świadka odnoszących się do niepoinformowania przez pozwanego, że donice zostaną wykonane z technologii mikrocementu, to jest poprzez zastosowanie konstrukcji z płyty OSB wodoodpornej z przeprowadzonymi odpływami. Jak podnosi apelujący, świadek N. G. rzeczywiście w swoich zeznaniach wskazała, że przedmiotowe donice miały być odpowiednio zabezpieczone, jednakże z zeznań tych nie sposób wysnuć wniosku, że w momencie dostarczenia donic powódka wiedziała, w jaki sposób to zabezpieczenie miałyby wyglądać, a w szczególności, że miał być użyty określony impregnat i że donice te nie mogą być przez pewien okres wystawiane na działanie warunków atmosferycznych, a także w ogóle użytkowane. A takie stanowisko z kolei próbuje przeforsować skarżący. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala uznać, że powódka miała świadomość, z jakiego materiału zostały wykonane donice, ale skarżący nie zdołał wykazać, że w odpowiednim terminie, przed użyciem donic przez powódkę, poinformował ją o wszelkich potrzebnych zabezpieczeniach i warunkach przechowywania donic. Pozwany nie udowodnił podnoszonej w apelacji okoliczności, że uczynił to wielokrotnie w toku prowadzonych rozmów telefonicznych z pracownikiem powódki.

Apelacja pozwanego w zakresie powołanego zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów sprowadza się wyłącznie do zakwestionowania rozstrzygnięcia Sądu I instancji z odwołaniem się do własnej, odmiennej od sądu, oceny zasadności zgłoszonego żądania. W istocie pozwany nie podważa nawet ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd I instancji.

Tymczasem Sąd Rejonowy dokonał analizy całości materiału dowodowego sprawy, w tym również zeznań skarżącego i wywiódł z tego prawidłowy wniosek co do zasadności ocenianego roszczenia. Ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji w tym zakresie jest poprawna logicznie oraz znajduje oparcie w zasadach doświadczenia życiowego.

W konsekwencji podkreślić należy, że ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd Rejonowy nie przekracza ram określonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Skarżący nie wykazał ani pogwałcenia zasad logicznego rozumowania i właściwego kojarzenia faktów w ocenie dowodów dokonanej przez tenże sąd, ani też sprzeczności tego rozumowania z zasadami doświadczenia życiowego.

Sąd Okręgowy nie znajduje również uchybień w ocenie materialnoprawnej roszczenia zgłoszonego przez powoda. Skoro stronie pozwanej nie udało się podważyć ustaleń Sądu I instancji, to i ocena prawna stosunku łączącego strony musi być oparta na tych samych ustaleniach, których dokonał Sąd I instancji i które w ten sposób stały się wiążące dla Sądu II instancji. Zatem przyjąć należy, że także ocena prawna tego stosunku jest prawidłowa. Sąd Rejonowy dokonując prawidłowej subsumcji prawnej ustalonych faktów, zasadnie przyjął, że dostarczony powódce towar posiadał wady fizyczne, a jej odstąpienie od umowy było prawnie możliwe i skuteczne.

W tym miejscu wskazać należy, że oczywiście przepis art. 494 § 1 k.c. nakłada na strony obowiązek wzajemnych rozliczeń, co do spełnionych świadczeń po odstąpieniu od umowy, jednakże apelujący odwołując się do niezwrócenia przez powódkę przedmiotowych donic, zdaje się nie zauważać, że okoliczność ta nie ma żadnego prawnego znaczenia dla skuteczności złożonego przez nią oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Powyższy przepis bowiem reguluje wyłącznie skutki odstąpienia od umowy wzajemnej. W żadnym razie nie jest objęta tą regulacją sama skuteczność oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Pozwany na całym etapie postępowania kwestionował prawidłowość

odstąpienia od umowy przez powódkę, zatem warunek żądania zwrotu wzajemnych świadczeń nie mógł się zaktualizować.

Jak już wspomniano wcześniej, Sąd Rejonowy uwzględnił twierdzenia pozwanego, co do tego, że powódka została poinformowana o technologii sporządzenia donic. Niemniej jednak okoliczność ta – wykonanie donic w technice mikrocementu – sama w sobie nie daje podstaw do stwierdzenia, że donice te nie miały wad fizycznych. Sąd I instancji wskazał na określone wady tych donic, a wśród nich, co ważne, nie było takiej, która polegałaby na wykonaniu produktu w innej technologii niż zamówiona. Wobec tego stanowisko skarżącego, że wykonał donice w technologii mikrocementu, co jest bezsporne, nie może mieć żadnego znaczenia dla skuteczności złożonego przez powódkę oświadczenia o odstąpieniu od umowy z powodu wcześniej zgłoszonych wad rzeczy, z których to wad należy wykluczyć te dotyczące technologii wykonania zamówionych przedmiotów. Z tych też względów nie można także podzielić zarzutów apelującego odnoszących się do naruszenia przez Sąd art. 559 k.c. oraz art. 556 k.c. Sąd Rejonowy jak najbardziej prawidłowo przyjął, że należy domniemywać, że wskazane wady fizyczne donic tkwiły w rzeczy już w momencie ich zakupu. Wynika to z treści przepisu art. 559 k.c. w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia umowy, modyfikującym ogólną zasadę ciężaru dowodu wynikającą z art. 6 k.c. Ponadto, to pozwany powołując się na okoliczność, że donice zostały wykonane prawidłowo, winien wykazać, że w dacie wydania kupującemu przedmiotu sprzedaży nie posiadał on wad fizycznych. W szczególności również, to pozwany winien wykazać, że popękanie donic było wynikiem ich niewłaściwego zabezpieczenia przed rozpoczęciem użytkowania. Tymczasem ze zgromadzonego w sprawie materiału nie sposób wysnuć wniosku, że pozwany to uczynił. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, pozwany zbyt późno poinformował powódkę, co należy włożyć do środka donic przed ich użytkowaniem, a także o konieczności impregnacji lakierem koloryzującym i zabezpieczającym, jak i konieczności przechowywania donic bez narażania ich na działanie warunków atmosferycznych. Podkreślić należy, że donice zostały dostarczone 27 kwietnia 2018 r., a informacja o koniecznych działaniach zabezpieczających dotarła do powódki dopiero 30 kwietnia 2018 r., już po wypełnieniu przez pracowników powódki donic keramzytem, ziemią i roślinami. Sam środek zabezpieczający został dostarczony jeszcze później. Wreszcie, w aktach sprawy brak jest dowodu, że pozwany poinformował powódkę o ewentualnych skutkach możliwości popękania donic w przypadku niezastosowania się do jego wskazówek.

Podsumowując, zgłoszone w apelacji zarzuty naruszenia prawa materialnego były chybione. Sąd Rejonowy, opierając się na dokumentach przedstawionych przez strony oraz przesłuchaniu świadków, w tym strony pozwanej, zasadnie przyjął, że zaoferowany przez powódkę materiał dowodowy zezwala na przyjęcie, iż pęknięcia donic spowodowane były wadami tkwiącymi w rzeczy w momencie sprzedaży, a pozwany jednocześnie nie wykazał, aby było inaczej, w szczególności, aby poinformował powódkę o prawidłowym zabezpieczeniu donic przed ich użytkowaniem oraz o ewentualnych skutkach w przypadku niedostosowania się do jego zaleceń. Tym samym roszczenie powódki było w pełni uzasadnione.

Sąd Okręgowy nie dostrzegł uchybień zaskarżonego wyroku, które winny być uwzględnione w toku kontroli instancyjnej z urzędu.

W tym stanie rzeczy, Sąd II instancji na podstawie art. 373 § 1 k.p.c. odrzucił apelację w zakresie zaskarżenia punktu 2. wyroku, a na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację w pozostałej części jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i zasądził od pozwanego jako przegrywającego apelację w całości na rzecz powódki kwotę 1.800 zł. Kwota ta stanowi wynagrodzenie pełnomocnika powódki będącego adwokatem ustalone na podstawie § 2 pkt 5 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

Zarządzenie;

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego za pośrednictwem PI.

4.04.2022r.